

ÖZET: 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 108 inci maddesine göre aylıksız izne ayrılan kamu görevlisinin kendi talebiyle sendika üyelik ödentisinin yatırılıp yatırılmayacağı, yatırılırsa sayımlarda dikkate alınıp alınamayacağına dair. 11/02/2013-5108

Bilindiği üzere, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 16 ncı maddesinde, "... Çekilme, göreve son verilmesi veya sair nedenlerle kamu görevinden ayrılanların üyelikleri, sendika şubesi, sendika veya konfederasyon organlarındaki görevleri, farklı bir hizmet koluna giren kuruma atanarlardan sendika üyesi olanların ise üyelikleri, varsa sendika şubesi ve sendika organlarındaki görevleri sona erer, ancak varsa konfederasyon organlarındaki görevleri devam eder. Emekliye ayrılanların sendika şubesi, sendika veya konfederasyon organlarındaki görevleri seçtikleri dönemin sonuna kadar devam eder.

Üyeliğin devamı ve askıya alınması hallerinde 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 24 üncü maddesinde yer alan hükümler uygulanır." hükmü, 25 inci maddesinde; "Kamu görevlileri sendikasına, kamu görevlisinin ödeyeceği üyelik ödentileri, 14 üncü madde çerçevesinde doldurulan üyelik başvuru formuna ve sendika tüzüğünde belirtilen aylık ödenti tutarına göre kamu işverenincede aylığından kesilerek beş gün içinde sendikaların banka hesaplarına yatırılır ve ödenti listesinin bir örneği ilgili sendikaya gönderilir. Kamu işvereni, sendikaya üye olan ve üyelik ödentisi kesilen kamu görevlilerinin listesini her ayın son haftasında, işyerinde herkesin görebileceği yerde ve kurumsal düzeyde duyurulabilecek diğer araçlarla ilan eder.

Aylık üyelik ödenti tutarı; kamu görevlisinin kadro ya da pozisyonuna bağlı ve her ay mutaat olarak ödenmekte olan damga vergisine tâbi aylık brüt gelirleri toplamına, sendika tüzüğünde belirtilen oran uygulanmak suretiyle hesaplanır. Ödenti tutarı, 15 inci derecenin birinci kademesinden aylık alan Devlet memurunun damga vergisine tâbi brüt gelirleri toplamının binde dördünden az, otuzda birinden fazla olamaz." hükmü, 30 uncu maddesinde ise; "Bu Kanuna tâbi olarak kurumda çalışan kamu görevlilerinin, 15 mayıs tarihi itibarıyla listesi ile üyelerinden aidat kesintisi yapılan sendikaların üyelerini gösterir liste, toplantıya katılanlarca değerlendirilir. Bu değerlendirmeden sonra, toplam kamu görevlisi sayısı ile sendika üyesi kamu görevlilerinin sendikalara göre toplam sayılarını belirten tutanak toplantıya katılan taraflarca imzalanır." hükmü yer almaktadır.

6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 81 inci maddesiyle 2821 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılmış olup diğer mevzuatta 2821 sayılı Kanuna yapılan atıfların 6356 sayılı Kanuna yapılmış sayılacağı hüküm altına alınmıştır. 6356 sayılı Kanunun "Sendika üyeliğinin sona ermesi ve askıya alınması" başlıklı 19 uncu maddesinde herhangi bir askeri ödev nedeniyle silah altına alınanların sendika üyeliklerinin bu süre içinde askıda kalacağı belirtilmiştir.

4688 sayılı Kanunun; 16 ncı maddesinden sendika üyesi kamu görevlisinin çekilme, göreve son verilmesi veya sair nedenlerle kamu görevinden ayrılanların üyeliklerinin sona

ereceği, 25 inci maddesinden ise kamu görevlileri sendikalarına üye olan kamu görevlisinin ödeyeceği üyelik ödentilerinin ilgilinin aylığından kesilerek kamu işverenincede sendikaların banka hesaplarına yatırılacağı anlaşılmaktadır. Diğer taraftan mevzuatta mülga 2821 sayılı Kanuna yapılan atıfların 6356 sayılı Kanuna yapılmış sayılması öngöröldüğündün söz konusu Kanunun üyeliğin askıya alınmasına ilişkin maddesinin incelenmesinden ise sadece herhangi bir askeri ödev nedeniyle silahaltına alınanların sendika üyeliklerinin askıya alınacağı görölmektedir.

Yukarıdaki hükümler ve açıklamalar çerçevesinde; sendika üyelerinin aylıklarından üyelik ödentisinin kesilmesi prosedürünün sendika üye sayılarındaki ihtilafları önlemek amacıyla 2004 yılında 5198 sayılı Kanunla mevzuatımıza girdiği, kamu görevlileri sendikaları üyelerinin üyelik ödentileri kamu işverenincede aylıklarından kesilerek sendikaların banka hesaplarına yatırıldığından aylıksız izinde olan kamu görevlilerine herhangi bir aylık ödenmemesi nedeniyle sendika üyelik ödentisi kesilmesine imkan bulunmadığı, diğer taraftan mevzuatımızda aylıksız izne ayrılan kamu görevlisinin sendika üyelik ödentisi adı altında bir ödeme yapmasına ilişkin bir düzenleme bulunmadığı da göz önüne alındığında kamu işvereni tarafından 15 Mayıs tarihinde ibraz edilen tutanakta bu personele yer verilmesine imkan bulunmadığı, bu çerçevede 657 sayılı Kanunun 108 inci maddesi kapsamında aylıksız izne ayrılan kamu görevlilerinin 15 Mayıs tarihinde yapılan sendika üye sayıları tespit toplantılarında üye sayısına dahil edilemeyeceği mütalaa edilmektedir.